

Q. B. V. D. T. O. M.

EXERCITIUM ACADEMICUM,
DE

FICU
AREFACTA,

Ex occasione Matth. 21. & Marc. 11.

Quod

Ex consensu Ampliss. Facultatis
Philos. in Acad. Aboënsi

Sub Præsidio

Admod. Reverendi atq; Celeberr. VIRI,

Mag. DANIELIS
JUSLENII,

L. L. Sacr. Prof. Reg. & Ordin.

Publico examini modeste
submitte

HENRICUS HELSINGIUS
Wiburgensis,

In Audit. Maximo die XII Dec.
MD. CC. XXIV.

ABOÆ. Impr. E. M. FLODSTRÖM,

Reg. de ad Typogr. in M. D. Finl.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO
PATRI & DOMINO,
DN. JOHANNI
GEZELIO,

Dicæseos Borgoënsis Episcopo
EMINENTISSIMO,

Ven. Consistorii Præsidi
GRAVISSIMO,

Regii, quod ibidem est, Gymna-
sii & Scholarum Echoro
ACCURATISSIMO,

MÆCENATI & PATRONO

Pio observantiæ Zelo ætatem
suspiciendo.

REVERENDISSIME
IN CHRISTO PATER ATQ;
EPISCOPE,

Vandoquidem sollennis ,
jam inde ab ultima ho-
minum memoria tenuit,
tenetque etjamnum consuetudo,
ut magno alicui Viro , rerumque,
aut Sacrarum , aut Civilium Anti-
stite, conatus suos literarios incri-
bere liceat Musarum Cultoribus ;
quo, vel patrocinium contra ma-
lignorum hominum vellicationes
innoxius suis quærant ausibus, vel
o faciliorem ad sacratiora eorun-
dem

dem magni nominis Virorum, li-
mina sibi aperiant accessum: mo-
rem itaque eundem, tam longo
comprobatum usu, mirifice & e-
go amplexans; primum hunc in-
genioli mei foetum, vilem licet,
quod ipse lentio, & immaturum,
venerabunda ut decet mente, Ti-
bi potissimum, Reverendissime
PATER EPISCOPE, dicatum,
consecratumque velim. Hoc, ut-
cunque est, officii, certe devotis-
simi, jure suo imprimis mihi in-
jungere maxima munificentiae
TUAE documenta, in me jam ul-
tra spem declarata: quae ipsa,
grato silentii sipario obtegere sa-
tius duco, quam intempestivis
heic & incultis verbis commemo-
rare. Veniam, nisi augurium me
fallit, insignis **TUUS**, **EPISCOPE**
Emipentissime, in clientes favor
& singularis illa humanitas, ex
GEZELIANA quam hausisti in-
dole, dabit: quam in **TE**, non
sacer tantum Ordo, non pusillus
modo liberalibus studiis concentra-
tus coetus; verum etiam vulgus,
cer-

certatim quasi, summis laudibus
evehit. Idcirco, felicem illum o-
mnes prædicamus diem, qui, una
cum desideratissima pace, adeo va-
lidum nobis in TE, REVERENDIS-
SIME in CHRISTO PATER, lo-
cavit præsidium: quo factum est,
ut de lætioribus satis, cum mul-
tis aliis contendere nos posse vi-
deamur, quibus tam benignus per
DEI gratiam contigerit Præsul. Sic
audaciam hoc in negotio meam, pia
offerentis simplicitas & veneratio,
quibus solis TIBI, REVERENDISSIME
PATER, innotescere gestio, feli-
citer, crediderim, excusabunt. Ad-
spicias igitur, REVERENDISSIME E-
PISCOPE, sereno & faventi vul-
tu, aridam hanc, Arefactæ Ficus
elaborationem; & benigne effici-
as, quæso, ut TE quasi rigante,
quodammodo veluti revirescat.
Simplici ego animo, manibusque
ad cælum extensis, supplex orare
nunquam intermittam, velit D. T. O.
M. TIBI, EMINENTISSIME EPISCO-
PE, gratia & virtute tua Divina sem-
per adesse, ut solpes atque incol-
lu-

lumis; magnis; multisque Eccle-
siae desideris sufficere queas; us-
que dum, post seros aetatis an-
nos, coronam justitiae, ex amica
dulcissimi Salvatoris manu, ovans
adipiscaris!

REVERENDISSIMI in CHRISTO
PATRIS & EPISCOPI

Devotissimus Clericus

Henr. Helgingius.

Admod. Reverend. & Praclarissimo

DN. MAG. GEORGIO

HELSINGIO,

Ecclesiae Cathed. Borg. Pastori,
Archi-Præposito, & Consi-
stori Adfessori dignissimo,

PARENTI OPTIMO,

Nec non

Plur. Reverend., Clarissimoq;

MAG. MICHAELI FANTH,

In Alpta Helsingorum Pastori
Vigilantissimo, Affini meo
Honoratissimo,

Qum jussu TUO, Carissime PATER,
nec non (vasu, Honoratissime AFFINIS,
TUO, inductus primum essem, ut spe-
cimen aliquod Academicum in lucem
ederem publicam, diu anxius basitavi;
quippe, tum difficultate negotii, tum

mea ingenii tenuitate iusta utrinque
lance perpensis. Verum lance libra al-
tera, pondere gravior, animum ex-
cit, formidine depressum quasi atque
dejectum. Lex enim strictissimi juris
& perpetua apud omnes obligationis,
qua, ob paternalia & ingentia accepta be-
neficia, filius quivis & cliens obstri-
ctus tenetur, obedientiam imperavit
mihi, in accipiendo imperio Vestro. I-
gitur majus quidem, quam coram feri con-
ditio, ovis, imbecillus meis impositum
esse humeris fateor; at quidquid com-
missum est, confido fore, ut non caeca
adcribatur temeritati, sed obsequioso
condonetur filio. Quum vero memi-
nem habeam, cui, quam Vobis puriori
jure primitias hasce studiorum meorum
offeram: Vos indulgentissime PATER,
& Honoratissime AFFINIS, humillime exo-
ratos velim, ut munusculum hocce,
nullius lices pretio, animo tamen oblatum
filiali & pio, benigne excipiat, exce-
ptumque quam indulgentissime adspi-
ciant. DEum omnibus precibus, ex te-
nerrimo mentis affectu oro atque ob-
testor, ut Vos, Carissime PATER & Ho-

Honoratissime AFFINIS, salvas & inoblui-
mes gratia sua Divina prestet, quamq̃
dilectissime Ecclesie, vobisque o-
mnibus, qui Vestri numeramur, su-
perstites Clementissime esse jubeat!

OPTIMI PARENTIS
ET
CARISSIMI AFFINIS

Obsequentissimus filius
& cultor devotissimus,

HENR. HELSINGIUS.

Ἐπίγραμμα

Τῆ, τῷ Ἐυπαιδίστῃ καὶ Ἐυσχήμονος Νεανίας
Κυρ. ἩΝΡΙΚΟΥ ἘΛΣΙΓΓΙΟΥ
σοφῆ Διατρίβῃ

περὶ τῆς Συκῆς τῆς ὑπὸ τῷ Σαῦτῆρος
ἐξηραμμένης

Καρποφορῶν ἕτως Συκῆ ἕκ εἰκας
ἀκάρπων,
Κυρίῳ ἔ παρέχων, Φίλτατε, Φύλλα
μόνονο
Ἐν δέ Σοι εὐρήσει μελιθεῖα καρπὸν Ἰη-
σοῦς
Ἐύνοος εὐλογίαν δὲ Σοι ἀμειβόμενος.

Συγχαίρων προσέθηκε

ΔΑΝΙΗΛ ἸΟΥΣΔΑΪΝΙΟΣ.

Dum

Celeberrimi Parentis

Egregiæ indolis filius

Præstantissimus Juvénis

DN. HENRICUS HELSINGIUS,

disputationem suam eruditam

De FICU AREFACTA

publice defenderet.

Arida cur pingit tua charta cacu-
mina trunci,

Arboris & siccæ cur pia cura tibi?

Cum tamen ipse latis ceu florida
palma virescis

Fructibus atq; Tuis quoslibet inde
beas

Quicquid erit: vivi dulcissima po-
ma vigoris

Exhibet heic nobis, docta Thalia,
tui:

Quæ ceu signa docent, siccis fervo-
ribus ustum

Essepis pingvem non tibi men-
tis agrum.

Gratulor haud sicca virides ex ar-
bore foetus,

Qui tibi conciliant fronde viren-
te decus.

Ex animo applaudebat

ALEX. KENNEDY

Dissertationem egregiam

De FICU AREFACTA,

Ornatissimi Eruditissimiq; Juvenis
DN. HENRICI HELSINGII.

EXplicat Hæc sterilem Tua Dis-
sertatio FICUM,
Ingenium felix comprobat atq;
Tuum.

Est multum a teneris ipsis advesce-
re Musis,

HELSINGI, Pindi portio grata
gregis.

Miror & exulto Juvenis producere
fructus

Mentem matures! hoc opus, hic
labor est.

Scilicet exsiliū funestū robore pres-
sum

Te decet ingenti semina terre
Tui?

Colligis hos flores patriæ de flore
sepulto?

*Non est conveniens cladibus ille
color.*

Desino mirari: nam virtus nescia
vinci

Semet ab implicitis expedit al-
ma nodis.
Exultare decet sanctorum virtutis
alumnorum
Assidue Musis incubuisse sacris.
Eja age, perge Boni suboles ge-
nuina Parentis,
Unde vel exurgat gloria ma-
gna Tibi!
Sit maledicta arbor: benedicat
Optimus orbis
Conditor egregiis ausibus ipse
Tuis!
Et tandem Pallas cingat Tua tem-
pora Lauro,
Quam Tibi virtutem promeruisse
se scias.

*Festinante calamo
adplausu*

JOH. SIPELIUS.
O. Botniensis.

De Mente Tñs σοφίας

Studiosè Præstantissime

DN. HENRICE HELSINGI.

Ficus, cui Christus maledicere
orto
Vere, monstrat quod dubii sic
ortus.

Ficta virtutis simulatio erat.
Folia fallunt.

Te penes castas Charites fuisse;
Atq; fidi pectoris in cœlum esse;
Arborem nunquã sterilem futurum
novit
gaudet, amicus
retur

Tuus ex animo

M. CHR. MART. Seelman.
Schola Cathedr. Coll. Primæ

טט "ל ור"ג" (a)

§. 1.

Quam spes sit,

cuius etymologiam vocum, inscriptioni disertatiunculae adhibitarum, notissimam esse; accurato eam librare examine merito super sedemus; & ad indicandas illas significandi notiones, quas vocabulum *ficus* in Sacris literis alias subire observatur, nos accingimus. Accipi Synecdochice constat ex locis haud obcuris; utpote quum mentio fit *habitationis* (b), *mansionis subtus Ficum suam* (c), *esus de Ficu Iua* (d); de nulla alia re intelligendum esse censemus, quam *de quiete & tranquilla habitatio-*

A

28

(a) Psalm. 119: 66.

(b) 1 Reg. 5: 5. (c) Mich. 4: 4. (d) 2 Reg.

18: 31.

ne in sua possessione, & fruitione bonorum
 terra (e). Enatum vero hunc mo-
 dum loquendi in scriptura exinde
 quidam non male corpiunt, quod
 tam Judæis, quam aliis gentibus, sol-
 lemnis olim fuerit consuetudo, in
 hortis suis, & alibi sub pergulis, vi-
 tibus & Ficibus umbrosis, convi-
 via agitare (f). Deinceps quemad-
 modum ubertas, tum spiritualium
 cum corporalium bonorum, per be-
 nedictionem summi Numinis, in
 fecunditate arboris hujus figura-
 tur: ita ex aduerso, si comedant ho-
 stes ficum & vineam (g), ut nec uva in
 vite, nec ficus in ficu superfit (h); si de-
 vastet DEUS ipse vineam & ficum (i); si
 locustæ & eruce devorent vinea & ficeta
 (k); si grandine aut igne cœlesti percus-
 siantur (l); de gravissimis prædicatur
 calamis.

(e) *conf. Matth. Flacii clavis S: a S: e
 in h. l.*

(f) *vid. Joh. Henr. Urs. Arb. Bibl.
 c. XXXIV. Com. 8.*

(g) *Jerem. 5: 17. (h) c. 8 13. (i) Hos. 2: 12.*

(k) *Joel. 1: 6, 7, 12. (l) Ps. 105: 32, 33.*

calamitatibus. Fiunt præterea alibi in Sacris, & Veteris & N. Testamenti pandectis notabiles hujus arboris nobilissimæ mentiones (m) unde facile subsumi potest, eam præstantissimas inter orientis arbores reputatam fuisse. Hinc fecunditas terræ Canaan a Mose commendatur, quod sit terra *ferax ficuum* (n). Hinc etiam *imperium* in reliquas arbores ei offertur, *dulcedo & reditus* et adscribitur *optimus* (o). Ex eo quod primi nostri Parentes, post non satis deplorandum lapsum, ex ficu dicuntur subligacula sibi conluisse (p), quidam colligere satagunt, ficum hanc, quam frontispicium dissertationis nostræ præfert, fuisse *arborem scientiæ boni & mali*, in Paradiso olim quæ fuit, ob cujus fructum, contra Divinum

A 2 inter-

(m) Hagg. 2: 19. Joël. 2: 22. Es. 34: 4: Apoc. 6: 13. Hab. 3: 17. Luc. 13: 6 vid. Lank. Bibl. conc. & Urs. Arb. Bibl.

(n) Deus. 8: 8. (o) Jud. 9: 10, II. vide sic. Urs. (p) Gen. 3: 7.

Interdictum usurpatum, iidem omnibus cum posteris sempiterno proh dolor! illaqueari fuerint exitio; qua de causa etiam fuerit à Servatore arefacta (q). Ast quemadmodum ipsimet sententiæ hujus assertores, λόγοι eam vocant ἀπόρρητον, ab incerta seniorum sapientum traditione ad se grassatum, ita nihilominus quam veritatis specie gaudet.

§. 2.

Hiscæ ita prælibatis, non male hæc defungemur opera, si antecedentia historiæ hujus & nos paucissimis tradamus: ut non solum illum servemus ordinem, quem Interpretes & Doctores, quos sequi libuit in hoc quod fecimus, aut rectius quibus ducentibus & præeuntibus in hoc qualicumque profecimus, requirente id Textu, amant; veram etiam ut circumstan-

(q) *Isid. Pelus. & Baronius, cit. in Harm. Evang. Joh. Gerbo, quæ videatur pag. 240.*

stantiæ maxime conspicuæ dispalescant. Ad priorem itaque earum, temporis scilicet, quod atinet, illam Evangelistæ in genere insinuant per τῆ ἐπαύριον; quod nempe hoc contigerit postridie illius diei, quo Dominus Hierosolymam, cum júbilo discipulorum & populi ingressus fuerat, adeoque ex calculo Chronologorum die quarto ante passionem Ejus. In specie vero per vocabulum πρωίας, cui subaudiendum esse γινόμενης sc. ὄρας, Philologi docent: h. e. *matutina existente hora sive tempore*: quemadmodum dicitur ὄψίας γινόμενης, pro *tempore vespertino* (r). Quod autem evenit in via, qua Dominus cum Discipulis suis ex Bethania, quo pridie circa vesperam ivisse legitur (s), Hierosolymam iterum tendebat, extra dubium certum est.

A 3

§. 30

(r) Vid. Harm. Evang. D. Job. Gerb. p. 237. (s) Marc. II. 2.

In ipso vero itinere constitutus Servator Sanctissimus sentiebat famem, cujus explendæ causa ad ficum abiit, fructus in ea quærens. Quam qui *non veram, sed simulatam vel acceleratam* fuisse statuunt, non attenderunt ad vocabuli istius ἐπιείασι, quod in fonte existat, propriissimam significandi vim. Accipi quidem illud de *spirituali esurie*, alibi in scriptis Evangelistarum (1). nec non Metaphorice apud Auctores Græcos, usurpari, *de quovis desiderio*, utpote apud Xenophontem: *πανήσας χυμωμάτων* (2), non negatum imus; at hoc loco simpliciter sine *ωροσφύου* omni, tropum urgente positum, unanimis non solum Doctorum saniora sentientium consensus svadet, verum etiam quod idem verbum sæpius de *vera fame* ab Evan-

(1) *Matth. 5: 6. Luc. 1: 53.*

(2) *Pedag. 8. vid. D. Gerb. H. Ev. 1.*

vangelistic prædicari certum est; utpote de Rege Davide cum socijs suis panes propositionis ad famem sedandam expectante (x); De Servatore post quadraginta dierum ac nocturnum jeiunium auriante (y); De Discipulis spicas vellentibus, quibus famem depellerent (z). Rationes, quibus sententiam hanc suam adstruere satagunt, ex meris petunt conjecturis: dicunt quippe matutinum obstare tempus, quo non puri homines, sed voraces, genio suo indulgentes, cibum summo sectantur mane, disique sequentis crapula heretiam suffarcinant cruditatem, cujusmodi Servatorem in diebus carnis suæ extrinse dictu impium esset. Verum si observemus, Hebræos communiter diem in tres partes, mane, meridiem & vespere sic divisisse, ut de mane ad alteram a meridie horam extenderiat, haud video, qui dicen-

A 4

dum

(x) *Matth.* 12: 3. *Et.* (y) *Matth.* 4: 2. *Luc.* 4: 2. (z) *Matth.* 12: 1. *vid. D. Gerh. H. E.*

dum est, contra statas naturæ vi-
ces esse, si aliquis circa finem i-
stius mane cibum appetat, præ-
fertim qui die præcedente, docen-
di laboribus ad vesperam usque
occupatus, parum vel nihil cibi sum-
serat, ac noctem totam, vel certe
maximam ejus partem, ob medita-
tionem instantis mortis, insomnem
duxerat, quin & summo mane
iter facere ceperat (a). Neq; ma-
joris momenti argumentum est,
quum credibile vix esse ajunt, La-
zarum, cum sororibus suis Martha
& Maria, ejus fuisse imprudentiæ,
ut Dominum, hospitem sine dubio
sibi gratissimum, non laute exce-
perit, sed esurientem a se dimiserit:
nihil enim certi determinari potest,
ubi Dominus pernoctaverit; multo
minus si aliquid comederit, quum
altum hujus rei apud Evangelistas
sit silentium. Interpretes quidem
plurimos per Bethaniam intelligere

op^o

(a) *D. Gerh. H. E. D. Seb. Schmid.*
Fasc. Diss. Theol. 13. D. Gezelius
Comm. in b. l.

oppidum Lazari deprehendimus ;
verisimilior tamen eorum videtur
esse conjectura , qui asserunt Do-
minum non in vico Lazari , sed in
tractu montis Oliveti , etiam Betha-
niæ nomine insignito , pernoctaf-
se (b).

§. 4.

Contemplati quum sic obiter su-
mus antecedentia , jam videtur res
ratio instituti & ipsa natura rei injun-
gere nobis , ut ad ipsam historiam
considerandam nos conferamus.
Hanc sic describunt Evangelistæ.

Matthæus (c) καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν
ἐπὶ τῆς ὁδοῦ , ἦλθεν ἐπ' αὐτήν , καὶ εὗρεν
εὔρεν ἐπ' αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον.

Marcus (d) καὶ ἰδὼν συκῆν μακρό-
θεν , ἔχουσαν φύλλα , ἦλθεν εἰ ἄρα εὗ-
ρήσει τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτήν εὗ-
ρεν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα· ἔγὰρ ἦν και-
ρὸς σύκων.

Λ 5

ver.

(b) vid. cl. Joh. Ligf. hor. hebr. p. 81.

ESFac. Schwariz Disp. Theol. §. 7.

(c) c. 21: 19. (d) c. 11: 13.

Versio lat. Seb. Schmid.

Et videns ficum unam in via, venit ad eam, sed nihil invenit in ea, nisi folia tantum.

Videns ergo ficum procul, habentem folia, venit, si forte inveniret in ea quid: sed cum venisset ad eam, nihil invenit, nisi folia: non enim erat tempus ficuum.

Fennice.

Ja näki vhden ficuna puun tien ohes / meni hän sen tögö / ja ei löytönyt siinä mitään muuta kuin lehdet ainoastans.

Ja näki taambana ficunapuun / jolla olit lehdet / niin hän meni lähes / jos hän jotakin hänestä löytönyt olis: Ja cum hän tuli sen tögö / ei hän muuta löytönyt kuin lehdet: Sillä ei ollut vielä ficunain aika.

§. 5.

Vidit itaq; Dominus eluriens e longinquo ficum quandam, foliis speciosam, & proxime ad viam publicam sitam. Mirat illud, quod apud Matthæum existat, quidam

fic

fic explicant, quod ficus illa steterit *sola & unica in illo tractu*; sed accuratius eorum est interpretamentum, qui indeterminate positum pro *quodam* accipiunt, juxta Hebræorum רֵיבֵן (e). Nam credibile est, non illam solam, sed plures etiam ficus in vicinia hujus frequentes steterisse; quum juxta quosdam viculus etiam Bethphage, non procul a monte Oliveti situs, a copia ficuum nomen habere creditur (f). Deinde quum dicitur Dominus arborem hanc vidisse עַיִן יְהוֹשֻׁעַ , innuitur eam fuisse non in hortis, paradisis, aut agris Domino alicui particulari propriis enatam; sed arborem communis juris & silvestrem (g).

§. 6.

Certum quidem & extra omnem po-

(e) *Gen. 26: 10. vid. D. Gerh. Harms. Evang. h. l.* (f) *Cons. D. Gezelii Comm. in v. 1. hujus cap. (g) Lightf. hor. heb. p. 414.*

positum est controversiam; quod Servator declinaverit ad ficum; sed de fine accessus Ejus, tam diversæ sunt opiniones, & tantus Doctorum etiam celeberrimorum & Orthodoxorum dissensus; ut non sine causa hæsitemus, cui nam nostræ simplicitati insistendum sit viæ. Quam plurimi Patrum, qui operam suam in explicatione textuum Sacrorum collocarunt; sic hunc interpretantur locum: quod Dominus simulate heic egerit, & haud quaquam ignoraverit arborem istam carere fructibus; quum etiam simplicissimo cuivis notum esse & debuit & potuit, ut alias arbores, ita quoque ficus mense Nisao (Hebræis Abib dicto, occupante partem Martii & Aprilis (b)) circa testum azymorum fructus non habere, & hinc intentionem, Sanctissimi Servatoris faciunt, non ut quæreret fructus, sed longe aliam, ut videlicet malediceret ficui, quo ruina Synagogæ

(b) *Boch. Hieroz. p. 1. c. 50.*

gogæ Judaicæ significaretur, com-
 moti verbis Marci: *Non enim erat
 tempus ficuum.* Augustinus sic men-
 tem exponit suam (i): *Parabolice hoc
 fecit Dominus ut aliud significaret.
 Quæsit fructum in ficu, quam scie-
 bat fructum non habere &c.* Et alibi
 (K) *Hoc factum nisi figuratum accipia-
 tur, stultum invenitur, primo quæsis-
 se poma in illa arbore, cum tempus non
 esset, ut essent in illa arbore: deinde si
 pomorum jam tempus esset, non habere
 poma, quæ culpa arboris esset?*

G. 7.

Nostrarum quidem non est par-
 tium neq; virium, in studium hoc
 piæ antiquitatis, strictum terre
 judicium, quum quæstio hæc, de
 ignorantia Servatoris, dirimenda,
 ad nostram non pertineat forum,
 eorumq; sensum vix intelligere di-
 dicerimus; interim tamen salva cu-
 jusvis auctoritate, breviter ut in
 rebus

(i) lib. 1. qq. *Evang.* q. 68. cit. in
harm. Evang. D. Gerhardi.

(K) *Serm.* 74. de semp.

rebus fieri solet arduis, dicendum est, quid exigere veritas videatur: nempe quod in eorum lubentius transeamus castra, qui, ut non parabolice, neque simulate, sed serio Dominum hac egisse occasione, statuunt, ita quoque revera ignorasse, quomodo cum arbore e longinquo visa comparatum fuerit, si fructus haberet aliquos aut nullos. Ex prudenti enim conjectura, sapientissimum Servatorem ad hanc accessisse arborem, totius instructam speciosis, elliptis innuit verbi, *ut videret* seu *visurus*, quam Philologi in hoc esse indicant loco, ante particulam *et si*. *Et videns figuro a procul habentem folia, venit, et accessit inveniret quid in ea. h. e. Ut videret an inveniret &c.* (1). Luculentius hoc Magni ecclesiae doctores probatum ierunt, qui absurdissimis hisce se opposuerunt dogmatibus, nullam hujus loci aliam explicandi viam admittentes, quam ut in litera permaneat: *Sicut verus & non simulatus*

(1) S. Glass. Phil. S. lib. 4. tract. 20.

latus fuit accessus, quo Christus a
 arborem declinavit, fructum in ea qua-
 siturus; ita quoque vera & non simu-
 lata fuit inquisitio, accessus illius fi-
 nis. Evangelista discrete dicunt, quod
 Christus nil invenerit in ficu nisi fo-
 lia tantum. Jam vero $\text{\textcircled{I}}$ invenire prae-
 supponit $\text{\textcircled{I}}$ querere. Quod si vere &
 proprie loquendo Christus nihil invenit,
 utique etiam vere & proprie loquendo
 arbore aliquid quaesivit. Parabolica &
 Mystica hujus historiae applicatio, non
 tollit, sed potius praesupponit sensum
 literalem: neque enim parabolam ali-
 quam, sed veram rei gesta historiam,
 Evangelista describunt, in qua licet
 ulterius quoddam spectarit, quam ver-
 ba & facta primo intuitu pra se fe-
 runt, tamen propter Mysticam signi-
 ficationem in historica quadam relatio-
 ne non est a litera discedendum (m).

§. 8.

Sed nec hujus sententiae Aucto-

res

(m) D. Gerhard. Harm. Ev. cap. 148.
 annot. 3, 4, 5.

res in enodandis Marci verbis: & γὰρ ἢν καιρὸς σὺκων conveniunt; volunt namq; quidam aliter legenda esse verba ista, scilicet & γὰρ ἢν, καιρὸς σὺκων, nam ubi erat, erat tempus sicum; facile quasi fieri potuisset, ut ex incuria veterum, omissione vel neglectu accentuum & distinctionum, lectio irreperit quæ nunc habetur. Eodem fere ea tendit sententia, quæ particulas Græcas & γὰρ non negative, non enim, sed affirmative, *enimvero* sive *nonne*, exponit. Recte itaque Dominus ficus quærere poterat. Ast novæ hæc lectiones, alias satis commodæ, longius quam abeant quam videtur veritas permittere, merito eas volumus ablegatas. Talis enim interpretatio magnam textus mutationem infert, cum negativam in affirmativam, unum contradictorium in alterum convertat, idque ex mera tantum & vana conjectura, proindeque non nisi ingente cum periculo (n). Neque

(n) Cl. Hammondii verba alicubi allegata, Conf. D. Seb. Schmid. l. c.

Neque consultum ducimus assentiri illis, qui ficum hanc ad quam Dominus venit, existimant fuisse ex singulari quodam & extraordinario ficuum genere, כנרת שורש Talmudistis dicto, cujus natura fuerit tertio quolibet anno maturos reddere fructus, ita ut singulis tamen annis recentes produceret, atque sic nunquam fructibus careret comestibilibus. Nam Talmudistarum de hoc ficuum genere traditioni tuto fidere non possumus, quum altum hujus apud omnes, quos consulere licuit, naturalium rerum Scriptores sit silentium. Si vero evictum imprimis fuerit tale in Judæa, præsertim circa montem Oliveti, ubi sanctissimus Servator tunc constitutus fuit, extitisse genus ficuum, deinde quod fructus suos, quos singulis annis novos protrulerit, hoc anni tempore, quo ordinarium, innuente Evangelista, non fuit tempus ficuum, maturos exhibuerit, nihil obstaret, quo minus hanc

amplecteremur sententiam. Est etiam nonnemo, qui suppleri heic vult pronomen relativum *αὐτῆς* vel *αὐτῆς*, adeo ut sic legendus sit textus: *ἔ γὰρ ἦν αὐτῆς* vel *αὐτῆς καὶ* *ρὸς αὐτῶν*, & genuinus hic esset sensus, quod arbor illa quam vidit Dominus & quam accessit, non ex eo genere ficuum, quod & potuit & debuit juxta ordinarius naturæ cursum, fructus habere saltem comestioni aptos, si non plane maturos, ut Dominus speraverat; sed ex alio genere ficuum fuerit, cui juxta naturam speciei suæ nondum adfuerit tempus fructificationis. Aniam hujus etiam sententiæ auctori Talmudicos subministrasse deprehendimus, quorum in tractatibus mentio fit singularis cujusdam ficuum generis, Gemaristis *גמרי* dictis voce, ex Græca *δύο, duo*, quod Talmudicis est *dejo*, & ex Hebræo *פירות* fructum sult, composita: cujus natura fuerit bis in anno fructus ad maturitatem producere

re suos. Concedimus quidem hanc interpretandi rationem, Interpretis alias meritis suis conspicui, commodam esse, at quum durities aliqua & vis non solum textui, sed etiam prudenti Servatoris conjecturæ ex additione precarii istius pronomini inferri videatur, bona ab eo dissentimus venia. Inficias non imus, hujusmodi Dejopheroth sive biferas tam in Judæa, terra quippe & ficuum & aliarum nobiliorum arborum feracissima, quam alibi in oriente extitisse, quum triferas quadriferasque inveniri non solum naturalium rerum periti significant (o), verum etiam acceptum ab ipsis referamus, qui experientia edocti sunt, quod arbor hæc, fructibus vel ter vel quater decerpis, novos una cum foliis producere soleat. Hoc solum urgeamus, probari non posse, spem

B 2

Do-

(o) *Vid. Joh. Raii bist. plant. L. XXVI c. 1. & Bened. Castina in lib. Hortorum.*

Domino fuisse a bifera desiderio
 satisfieri suo; hujus enim rei ne ve-
 stigium quidem in Textu extat.
 Impium quoq; hoc esset, tantæ sapi-
 entissimum Servatorem accusare
 simplicitatis, ut non potuerit di-
 scernere biteram, genere quippe,
 ipso fatente auctore, diversam ab
 aliis ficibus. Et si Textus elli-
 psin hoc loco admitteret, certe
 illud Philologi observassent, qui ex
 instituto huic rei operam nava-
 runt. Sed fingamus, tempus *ijus*
 vel *ei* non fuisse ficuum, & con-
 cludamus: ergo aut reliquis cir-
 cumstantibus aut prorsus nullis.
 Si reliquis, studio dulcissimus Ser-
 vator videtur huic arbori præ ce-
 teris intentasse arefactionem, quod
 dictu durum admodum esset. Si
 nullis arboribus tempus ficuum e-
 rat, cur Dominus noster benedi-
 ctus aliquem *quæsitum* iverit fru-
 ctum? Certe folia, quibus arbor
hæc luxuriaverat, ex quibus etiam
 ut speciosis, Evangelistæ notanter
 indicant, Dominum conjecisse eam
 tu-

fuisse ficum, inhuunt hanc arborem fuisse talem, quæ fructus haberet, licet non hujus anni, per hiemem tamen residuos, & maturitatem præterito non consecutos anno.

§. 9.

Si autem aliquid, in dijudicandis hæc Auctorum tam iudicio quam dignitate gravissimis sententus, temere sibi præsumat nostra vilitas, videntur illi ad veritatem proxime accedere, & maxime applausum mereri, qui hunc sic explicant locum, quod, quamvis non esset tempus, quo ficus universaliter fructus suos producerent; interim tamen, quia arbor hæc foliis præ ceteris circumstantibus abundabat speciosioribus, potuerit in ea supervenisse præteriti anni fructus, quum in regionibus etiam frigidioribus, quanto magis in Palæstina, regione & calidissima & fertilissima, arbores quædam per hiemem interdum

2
 fertilitatis suæ reliquias retineant
 (p). Textus namque solidis hoc in-
 dicat argumentis, quum, ut an-
 tea a nobis dictum est, peculiare
 illud ἔχειν φύλλα Evangelistæ
 cum emphasi addunt; quo innue-
 re videntur, quod ficus hæc fo-
 liorum luxuriantium virore, Ser-
 vatorem, esuriem sentientem qua-
 si invitaverit ac spem fecerit fruc-
 ctus in se inveniri posse. Constat
 etiam imprimis nullas potuisse
 dari maturas ficus sine foliis ma-
 joribus, sub quorum umbra ut ma-
 tureleant oportet. Deinde Domi-
 nus vir erat experientia edoctus,
 foliatae ficus aut nuperrime ha-
 buisse aut adhuc habere fructus
 maturos vel saltem comestibiles,
 quum commune hoc sit ficibus,
 ut fructibus decerptis, folia etiam
 decidant. Postremo si verum igitur
 ita legamus: ἢ λθὲν εἰ ἀρα εὐρήσει τι
 ἐν αὐτῇ; & γὰρ ἦν καιρὸς σύκων; re-
 liqua vero, inter duo cola, sc.
 post αὐτῇ & immediate ante &, in-
 ler-

serta intelligamus tanquam paren-
thesi inclusa seorsim capienda esse
omnia perspicua evadere autuma-
mus. Hæc enim addita ratio,
& γὰρ &c. non videtur probare id
quod arbor habuit solum folia, sed
id potius quod Dominus adivit vi-
surus an quid in ea inveniret: a-
deo ut plena ignorantia non tam
videatur statui, quam dubitatio.
Cui opinioni nobis ansam submi-
nistrat punctatio seu distinctio per
duo illa cola prædictis locis ad-
dita, tam in exemplaribus qui-
busdam Græcis, quam versioni-
b⁹, Syra Caroli Schaafs, latina Schmi-
dii, Fennica nostra, & cæteris. In
eo vero falli voluit Sanctissimus
Redemptor noster, præverterant
ipsi jamdum maturos fructus a-
lii. Mira quadam arte, duas illas
posteriores de extraordinario ge-
nere benoth Schuach, & de bifer-
ris b. m. D. & Episcopus quon-
dam Aboënsium tamigeratissimus,
conciliare sategit in Consumatiss.
super N. T. Comment. In expli-
catione, vero verborum Marci:

Non enim eras tempus ficuum, illi, cui nos subscripsimus interpretationi, potissimum favere videtur.

§. 10.

Jam itaque ultimo considerandum se nobis offert, quid Dominus post non inventos in arbore fructus fecerit. In hoc investigando non laborabimus multum, quum hic textus vestigiis tuto insistere liceat. Matthæus hoc sic describit (q): καὶ λέγει αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σῆ καρπὸς γένηται, εἰς τὸν αἰῶνα· Apud Marcum quum sic verba fluunt imprecatoria (r): καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σῆ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι, *ponitur finis pro destinato ad finem.* Interpretes observandum etiam esse docent, quod copulativa καὶ reddenda h. l. sit *ratiocinative per ideo.* Quia Dominus non invenit fructum in ea, ut sperabat, *ideo re-*
spons-

spondens dixit ei Ἐ. καὶ ἐξηράθη
 παραχρῆμα ἢ σικῆ (s). Ex hisce
 verbis apparet, quod arbor hæc
 vim verborum Domini, non
 pedetentim, ut quidam vo-
 lunt, sed subito senserit, ut ra-
 dice quasi tabe quadam infecta malum
 illud statim per omnes arboris ramos
 serpsit, & quicquid vitalis succi, quic-
 quid viroris ac vigoris in ea erat, ad
 ima radice ad summum usque ver-
 ticem depopularetur. Non ergo fuit
 hæc imprecatio Domini fulgur ex pel-
 vi ac nudus verborum strepitus, sed
 factus ἐξηράθη & quidem παραχρῆμα,
 protinus exaruit foliis defluentibus, &
 nativa humiditate penitus
 absorpta (t).

תש תכ" תו (u)

(s) *Matth. codex c. 5 V.*

(t) *D. J. Gerh. harm. Evang. p. 30.*
 243. *Conf. D. J. Gez. Comm.*

(u) *Pf. 119: 171.*

Doctissimo & Amicissimo,
DN. HENRICO HELSINGIO;
Cum Dissertatione Egregia,
De FICU arefacta,

Spei jam diu conceptæ, optimæ,
Publicum daret Testimonium.

הוסיף רוח קדוש רב ולספרתם
אב זו תכלית כעטרת
יתר יתרים לכל מלאכות
יהודה הנרה טוב מאד בראשית
הוציאתה הארץ בדבר יהודה כל שוח
השדדה וכל עץ עשה פרי ויהי גם
כל עץ כעץ שתול על פלגי מים
אשר פרו יתן בעתו פרי אם על
חטאת אדם הארץ וכל שבו
באורה אבל עלון הוא כליל לנ
לקח ארץ ברכתו מן אדמה כי
אמנם עד הנרה חסדי יהודה
חרשים לבקרים ישוע משוח ברוך
הוא לעולמי עולמים מקץ הימים
טחית מן חיק אבו שבשמים
בימי בשרו הבונו במקרה במכתב
המאשר קוצים כלה מכל מלה
גה מעמו כל מזור ופצה ארץ
עובי עורים ואת פו אלמים
גם הוא פודה ארץ כל
חטאים

חטאים ורשעים מיר שאור
ווגאל ממורז עד עולמו עד ולטה
ישוע הטוב הוגז ארר ארזתאנת
נקורה וטובה אנו לז דעתי כו
טום היתה ערז פרייה כאשר
משיח רעב יאה ארזתאנת הזות
וישלח ידי לקחת מפריה ולז מצג
חוצ מעלה כתאנת אתה דודי תוכל
לכו לחודיע ארז דברז הטארה
בלשוץ למורים מלכו אנכו חפצתי
ברודי יהיו למודים עדיך בקשרים
ובפתחים יהיה ושינך לבטח חודרז גפנך
ותחרז תאנתך בכל ימי חויך :

ישוע יהיה לך שבר צדור
מעשה יודק גם הוגז יגמר
ישימך אל וקר בחכמה
לאפוך להיורז גם לשמחורז :

Sanctioris amicitiae ergo

apposuit occupatissimus,

JOH. NYLANDER,

O-Botniensis.

Θάυμαλα Σωτήηρος φράζεις ὅτε φίλῳ
ἀδελφῆ,
Θυμῷ γηθήσας προσχέω μελίγερυ
ἀοιδῆν,
Κήρυκα καὶ κωπρὸν κλείω σέ γε τοῖσιν
ἔπεσσιν.
Ἐυδαίμων, ὑγιής, καὶ πάντῳ ἔλβιος
ἔσσο.
Σοὶ τε θεὸς γελῆσαι, ὃ, γι σᾶις ἀν
φρεσσι μενοίνας.
Πρῶτα θεὸν τιμᾶν ἀυτῷ τε φόβῳ βιο-
τεύειν,
κλήροσθαι γ' ἀληθῆ, σοφίῃ τε καὶ ἰμα-
ροέσση;
Ἐμφίτεοιο ἐὴν' ὁ θεὸς χάριν ἴφι τι-
θείη,
καὶ φανερώσοι ἑπάνη ὅσα φρεσὶ
βυσσοδόμευσαν
Ἄνθρωποι μέροπες δολιὸν μάλα ἤτορ
ἔχορτες.

MART. HELSINGIUS.

Her Respondens.

DEn mer än wäl emot sig
lagar /
Som i sin' sysslor trägen är/
En på des' tråguna arbets dagar/
En fågusam dag wist följa
plår.
Ja säll den all sin tijd använ-
der /
Att bli en Dygds och Wijs-
hets wän ;
Lo hwart han hålst i werlden läns
der /
Han saknar eij nå'n följes
swän.

J. GEZELIUS.

Larson.

Literis

Moribusque Politissime Domine,

HENRICE HELSINGI,

ARida quid ficus placet? inde
 haud carpere duco
Te folia illa, quibus caput ornatu-
 rus es olim:
Hæc tua sed mens est; isthanc tra-
 ctando, mereri
Parnassi Laurum, quam magnus
 Apollo parabit.

ERICUS CAJANUS:

E. F. K. N. O. Botn.